

פרשת נשא – שלישי

ה' וידבר יהוה אל־מֹשֶׁה ^(א) א ומִלִּיל יי, עם מֹשֶׁה
לֵאמֹר:
לְמִימָר.

צו את־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ויִשְׁלְחוּ ^(ב) ב פִּקִּיד, ית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
מִן־הַמַּחֲנֶה כָּל־צָרוּעַ וְכָל־זָב
וְכָל טָמֵא לִנְפֶשׁ:
וְכָל, דְּמָסָב לְטָמִי
נִפְשָׁא.

וְצו את־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו': פִּרְשָׁה
זו נֶאֱמָרָה בַּיּוֹם שֶׁהוּקָם הַמִּשְׁכָּן וּשְׁמוֹנֶה פְּרָשִׁיּוֹת נֶאֱמָרוּ בּוֹ
בַּיּוֹם, כְּדֹאִיתָא בְּמַסְכַּת גָּטִין בִּפְ' הַנִּזְקִין. ויִשְׁלְחוּ מִן־הַמַּחֲנֶה:
שֶׁלֹשׁ מַחֲנוֹת הָיוּ שֵׁם בִּשְׁעַת חֲנִיתָן: תוֹךְ הַקְּלָעִים הִיא מַחֲנֶה
שְׂכִינָה, חֲנִית הַלְוִיִּם סָבִיב כְּמוֹ שֶׁמִּפְרָשׁ בַּפְּרָשֶׁת "בְּמִדְבַר
סִינִי" הִיא מַחֲנֶה לְוִיָּה. וּמִשָּׁם וְעַד סוֹף מַחֲנֶה הַדְּגָלִים לְכָל
אַרְבַּע הָרוּחוֹת הִיא מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל. (פסחים 10) הַצָּרוּעַ נִשְׁתַּלַּח חוּץ
לְכָל; הַזָּב מִתָּר בְּמַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל וּמִשְׁלַח מִן הַשְּׂתִיִּם. וְטָמֵא
לִנְפֶשׁ מִתָּר אַף בִּשְׁל לְוִיָּה וְאִינוּ מִשְׁלַח אֲלָא מִשְׁל שְׂכִינָה וְכָל
זֶה דְּרִשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ מִן הַמִּקְרָאוֹת בְּמַסְכַּת פְּסָחִים: טָמֵא לִנְפֶשׁ:
דְּמָסָב לְטָמִי נִפְשָׁא דְאַנְשָׁא. אוֹמֵר אֲנִי שֶׁהוּא לְשׁוֹן עֲצָמוֹת
אָדָם בְּלִשׁוֹן אֲרָמִי, וְהִרְבֵּה יֵשׁ בַּב"ר אֲדִרְיָאנוּס: שַׁחִיק טָמֵא
שַׁחִיק עֲצָמוֹת:

מִזְכֹּר עַד־נִקְבָּה תִּשְׁלְחוּ ^(ג) ג מְדַבֵּר
אֶל־מַחֲוִין לַמַּחֲנֶה תִּשְׁלְחוּם
וְלֹא יִטְמְאוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם
אֲשֶׁר אֲנִי שׁוֹכֵן בְּתוֹכָם:

וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ^(ד) ד וַעֲבָדוּ בֵּין, בְּנֵי
וַיִּשְׁלְחוּ אוֹתָם אֶל־מַחֲוִין
לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה בֵּן עֲשׂוֹ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל:
יִשְׂרָאֵל, וְשִׁלְחוּ יִתְהוֹן,
לְמִבְרָא לְמִשְׁרִיתָא:
כְּמָא דְּמִלִּיל יי עם
מֹשֶׁה, בֵּין עֲבָדוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל.

וידבר יהוה אל־מֹשֶׁה ^(ה) ה ומִלִּיל יי, עם מֹשֶׁה
לֵאמֹר:
לְמִימָר.

דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ ^(ו) ו מִלִּיל, עם בְּנֵי
אִו־אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל־
חַטָּאת הָאֵדָם לְמַעַל מַעַל
בִּיהוָה וְאִשְׁמָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא:
יְהוָה, גִּבֹּר אוֹ אֶתָּא
אֲרִי יַעֲבֹדוֹן מִכָּל חוֹבֵי
אֲנָשָׁא, לְשִׁקְרָא שִׁקְרָא
קָדָם יי; וַיְחֹב, אֲנָשָׁא
הַהוּא.

וְלְמַעַל מַעַל בַּה': הָרִי חֲזֹר וְכָתַב
כָּאֵן פְּרִשְׁתָּ גּוֹזֵל וְנִשְׁבַּע עַל שִׁקְרָא, הִיא הָאֲמוּרָה בַּפְּרָשֶׁת וַיִּקְרָא
(ויקרא ה): "וּמַעַלָּה מַעַל בַּה' וְכַחַשׁ בַּעֲמִיתוֹ וְגו'", וְנִשְׁנִית כָּאֵן
בְּשִׁבִיל שְׁנֵי דְבָרִים שְׁנִתְחַדְּשׁוּ בַּה': הָאֶחָד שִׁכְתוֹב "וְהִתְוַדּוּ",
לֹאִמַר שֶׁאִינוּ חַיִּיב חֲמֵשׁ וְאַשֶּׁם עַל פִּי עֲדִים עַד שִׁיּוּדָה בַּדְּבָר.
וְהַשְּׁנִי עַל גְּזֵל הַגֵּר שֶׁהוּא נִתֵּן לַכֹּהֲנִים:

וְהִתְוַדּוּ אֶת־חַטָּאתָם אֲשֶׁר ^(ז) ז וַיְוַדּוּ, ית חוֹבֵיהוֹן
עָשׂוּ וְהָשִׁיב אֶת־אֲשָׁמוֹ
בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִישֶׁתּוֹ יִסֹּף עָלָיו
וְנָתַן לְאִשֶּׁר אָשָׁם לוֹ:
דְּעֲבָדוּ, וַיְתִיב ית
חוֹבֵתִיהָ בְּרִישִׁיהָ,
וַחֲמִישִׁיהָ יוֹסִיף עָלֶיהָ;
וַיִּתֵּן, לְדַחֲיָב לִיהָ.

וְאֶת־אֲשָׁמוֹ בְּרֹאשׁוֹ: (ב"ק קיא) הוּא הַקֶּרֶן שֶׁנִּשְׁבַּע עָלָיו.
לְאִשֶּׁר אָשָׁם לוֹ: (כתובות יט) לְמִי שְׁנִתְחַיֵּב לוֹ:

וְאִם־אֵין לְאִישׁ גֹּאֵל ^(ח) ח וְאִם לִית לְגִבֹּרָא
לְהָשִׁיב הָאֲשָׁם אֵלָיו הָאֲשָׁם
הַמוֹשָׁב לִיהוָה לִכְהֵן מִלֵּבָד
אִיל הַכִּפָּרִים אֲשֶׁר יִכְפֹּר־בּוֹ
עָלָיו:
פְּרִיק, לְאַתְבָּא חוֹבְתָא
לִיהָ חוֹבְתָא דְּמַתִּיב
קָדָם יי, לְכַהֲנָא: בָּר,
מְדַכַּר כְּפוּרִיא, דִּיכִפֵּר
בִּיהָ, עָלֶיהָ.

וְאִם־אֵין לְאִישׁ גֹּאֵל: שְׁמַת הַתּוֹבֵעַ שֶׁהִשְׁבִּיעוּ וְאֵין לוֹ
יֹרְשִׁים. לְהָשִׁיב הָאֲשָׁם אֵלָיו: כְּשֶׁנִּמְלַךְ זֶה לְהִתְוַדּוֹת עַל עֲוֹנוֹ.
וְאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ: וְכִי יֵשׁ לָךְ אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁאֵין לוֹ גּוֹאֲלִים
אוֹ בֵּן, אוֹ בֵּת, אוֹ אֶח, אוֹ שָׂאֵר בֶּשָׂר הַקְּרוֹב מִמִּשְׁפַּחַת אָבִיו
לְמַעַלָּה עַד יַעֲקֹב? אֲלָא, זֶה הַגֵּר שְׁמַת וְאֵין לוֹ יֹרְשִׁים. הָאֲשָׁם
הַמוֹשָׁב: זֶה הַקֶּרֶן וְהַחֲמֵשׁ. לַה' לִכְהֵן: קָנָאוּ הַשֵּׁם וְנִתְּנוּ לִכְהֵן
שִׁבְאוֹתָיו מִשְׁמֵר. מִלֵּבָד אִיל הַכִּפָּרִים: הָאֲמוּרָה בְּוִיקְרָא שֶׁהוּא
צָרִיךְ לְהִבְיָא:

וְכָל־תְּרוּמָה לְכָל־קֹדֶשִׁי ^(ט) ט וְכָל אֶפְרָשׁוֹתָא לְכָל
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יִקְרִיבוּ
לִכְהֵן לוֹ יִהְיֶה:

וְכָל־תְּרוּמָה וְגו': אָמַר רַבִּי יִשְׁמַעֲאֵל: וְכִי תְרוּמָה
מִקְרִיבִין לִכְהֵן? וְהִלָּא הוּא הַמִּחְזֵר אַחֲרֶיהָ לְבֵית הַגְּרָנוֹת? !
וְמָה תִּלְמוּד לֹאִמַר "אֲשֶׁר־יִקְרִיבוּ לִכְהֵן"? אֵלּוּ הַכִּפּוּרִים,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (שְׁמוֹת כו): "תָּבִיא בֵּית ה' אֶלֶהֶיךָ", וְאִינִי יוֹדֵעַ מָה
יַעֲשֶׂה בָהֶם? תִּלְמוּד לֹאִמַר "לִכְהֵן לוֹ יִהְיֶה", בָּא הַפְּתוּב וְלָמַד
עַל הַכִּפּוּרִים שֶׁיִּהְיוּ נִתְּנִין לִכְהֵן:

וְאִישׁ אֶת־קֹדֶשׁוֹ לוֹ יִהְיֶה ^(י) י וְגִבֹּר ית מַעֲסָר
אִישׁ אֲשֶׁר־יִתֵּן לִכְהֵן לוֹ
יִהְיֶה:

וְאִישׁ אֶת־קֹדֶשׁוֹ לוֹ יִהְיֶה: לְפִי שֶׁנֶּאֱמָרוּ מִתְּנוֹת כֹּהֲנָה
וְלוֹיָהּ, יְכוּל, יְבוֹאוּ וַיִּטְלוּם בְּזָרוּעַ? תִּלְמוּד לֹאִמַר "וְאִישׁ אֶת־
קֹדֶשׁוֹ לוֹ יִהְיֶה", מְגִיד, שֶׁטּוֹכַת הַנֶּאֱתָן לְבָעָלִים, וְעוֹד מִדְּרָשִׁים
דְּרִשׁוּ בּוֹ בְּסִפְרֵי. וּמִדְּרַשׁ אַגְדָּה: "וְאִישׁ אֶת־קֹדֶשׁוֹ לוֹ יִהְיֶה",
מִי שֶׁמַּעֲכָב מַעֲשְׂרוֹתָיו וְאִינוּ נוֹתֵנִן, לוֹ יִהְיֶה הַמַּעֲשְׂרוֹת,
סוֹף שֶׁאֵין שָׂדֶה עוֹשֶׂה, אֲלָא אֶחָד מַעֲשָׂרָה שֶׁהִתֵּה לְמוֹדָה
לַעֲשׂוֹת. אִישׁ אֲשֶׁר־יִתֵּן לִכְהֵן: מִתְּנוֹת הָרְאוּיוֹת לוֹ. לוֹ יִהְיֶה:
מִמּוֹן הַרְבֵּה:

וְאִישׁ אֶת־קֹדֶשׁוֹ לוֹ יִהְיֶה: וְגִבֹּר ית מַעֲסָר
קֹדֶשׁוֹהִי, דִּילִיָּה יִהְיֶה;
גִּבֹּר דִּיתֵין לְכַהֲנָא,
דִּילִיָּה יִהְיֶה.